ሚኒስትሪ ዕዮ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ
ጸብጻብ ኣዝዩ ሕማቕ ኣተሓሕዛ ሸቕለት ቆልዑት 2019
ኤርትራ:

ኣብ 2019 ዝተገብረ ገምጋም፥ ኤርትራ ኣብ ጉዳይ ኣተሓሕዛ ሸቕሊ ቆልዑ ምምሕያሽ ከም ዘይገበረት ዘርኢ እዩ። ኤርትራ፥ ዋላ'ውን ንጉዳይ ሸቕሊ ቆልዑ ንምፍታሕ ተበግሶታት እንተወሰደት፥ ኣብ ኣተሓሕዛ ሸቕሊ ቆልዑ ምምሕያሽ ኣይገበረትን ክትበሃል ዝኽኣለሉ ምኽንያት፥ ኣብ ሓያሎ ኣጋጣሚታት፥ ኣብ ጉዳይ ሸቕሊ ቆልዑ ተሓባባሪት ዝገብራ ፖሊሲ፥ምምሕያሽ ኣይገበረትን ዝብል ገምጋም ስለዝተረኽበ እዩ።ሰበ- ስልጣን መንግስቲ፥ ገሊኦም ኣብ ትሕቲ ክሊ ዕድመ 18 ዓመት ንዝርከቡ ተመሃሮ 12 ክፍሊ፥ ኣብቲ ወተሃደራዊ ታዕሊም ክትወስድ ትግደደሉ መደባት ሃገራዊ ኣገልግሎት ብሓይሊ ክሳተፉ ምግባር ቀጺሎም ምህላዎም እዩ።ብኻልእ ወገን፥ መንግስቲ ፥ ኣብ ጉዳይ ኣገባብ ሕማቕ ኣተሓሕዛ ሸቕሊ ቆልዑት ፥ንውዕል ኣህጉራዊ ውድብ ዕዮ (ኣይኦኤል) ቁጽሪ 182 ብምቕባል ጻዕርታት ጌሩ እዩ። ከምኡ`ውን ንመጀመርያ ጊዜ ኣሃዝ ኣብ ክትትል ምቁጽጻር ናይ ዝኣተዋ ጽላታት ከምኡውን ሰነድ ወይድማ ጸብጻብ ብዛዕባ ብዝሒ ኣብ ቅጺ ደሞዝ ዝኣተዉ ተቆጻጸርቲ ዕዮን ሂቡ`ሎ።ቆልዑት ኣብ ኤርትራ፥ ግዱድ ወታሃደራዊ ስልጠናን ሕርሻዊ ሸቕልን ኣብ ዘጠቓልል ሃገራዊ ኣገልግሎት ዝኸፍአ ኣገባብ ሸቕሊ ዝተዋፈሩ እዮም። መንግስቲ ብተወሳኺ ንቆልዑት ብዛዕባ ዝተኸልከለ ሓደገኛ ዝብሃል መደብ ስራሕን ምንቅስቓሳትን ዝሕብር ዝርዝር ጸብጻብ ኣየውጽአን።ከምኡ`ውን እቲ መንግስቲ ነቲ ሕማቕ ኣተሓሕዛ ሸቕሊ ትሕቲ ዕድመ ቆልዑ ንምፍታሕ ጻዕርታቱ ንምውህሃድ ዝኽእሎ መካኒዝም ወይ ኣገባብ የብሉን።

ብመሰረት እዚ ጸብጻብ ድማ ፥ ኣብ ኤርትራ ሸቕሊ ቆልዑት ንምጥፋእ ዝሕግዙ ናይ ትግባረ ሓሳባት ወይድማ እማመታት ቐሪቦም ኣለው ።

ቦታ/ ዓውዲ	**እማመ ትግባረ ሓሳብ**	**እማመ ትግባረ ዓመት**
ሕጋዊ ባይታ	ኩሎም ቆልዑት ብውልቀ፡ስራሕ ዝመሓደሩ ሓዊሱ: ሓለዋ ሕጊ ትሕቲ ዕድመ ክግበረሎም	2010 – 2019
	ምስ ኣስራሕትን ማሕበራት ሸቃሎን ብምልዛብ ንቆልዑት ብዛዕባ ዝተኸልከለ ሓደገኛ ዝብሃል መደብ ስራሕ ከልለዩን ኣብቲ ቦታ ናይ ዝሳተፉ ድማ ናይ ዕድመ ገደብ ክግበረሎም	2015 – 2019
	ንቆልዑት ንኣመንዝራነት ምውፋር፥ ብገበናዊ ሕጊ ክምዝኽልከል ምግባር	2014 – 2019
	ንቆልዑት ኣብ ምህርቲ ዕጸ፡ፋርስ ብምምጻእን ብምውፋርን ከም ምግባር፥ ብገበናዊ ሕጊ ከምዝኽልከል ምግባር	2013 – 2019
	ትሕቲ 18 ዕድመ ዝኾኑ ቆልዑት ካብ መንግስታዊ ወጻኢ ብዝኾኑ ዕጡቓት ንከይምልመሉ ብገበናዊ ሕጊ ከም ዝኽልከል ምግባር	2016 – 2019
	መንግስቲ መሰረታዊ ትምህርቲ ብናጻ ዝወሃበሉ ብሕጊ ምርግጋጽ	2016 – 2019
ኣተገባብራ	ንምወላ ተቖጻጸርቲ ዕዮ፤ ብዝሒ ጥሕሰት፥ ዝተበየኑ መቕጻዕትን ካብ	2009 – 2019

	መቕጻዕቲ ብዝሒ ዝተኣከበ መጠን፤ ኣገባባት ጥርዓንን ናብ ላዕለዋይ ኣካል ናይ ዝምርሓሉ መስርሕን ምትእትታዎም ዘረጋግጽ ሓበሬታ ምውጻእ	
	ጻዕርታት ኣብ ኣተገባብራ ገበናዊ ሕጊ ከምኡውን መበገሲ ስልጠና ንሓደስቲ መርመርቲ ፣ ሰነድ ገበናዊ መርመራታት፣ ጥሕሰታት፣ ክሲ ገበንን እምነት ገበንን ኣብ ጉዳይ ኣዝዩ ዝኸፍአ ሸቕለት ቖልዑ ዘረጋግጽ ሓበሬታ ምውጻእ	2019
	ቴክኒካዊ ምኽሪ ኣህጉራዊ ውድብ ዕዮ (ኣይ ኤል ኦ) ንምርኻብ ቁጽሪ ተቖጻጸርቲ ምውሳኽ	2018 – 2019
	ተቖጻጸርቲ ዕዮ እኹል ዓቕምታት ከምዝህልዎም ምምርግጋጽ ፡ ሓደ ካብኡ ድማ ናብቲ ሸቕሊ ቖልዑት ከጋጠመሉ ተኽእሎ ዘለዎ ቦታታት ንምብጻሕ ዘኽእል መጎዓዝያ ከምዝረኽቡ ምግባር	2019
ምውህሃድ	ናይ ምውህሃድ ኣገባባት ብምድላው ብቐጥታ ሸቕለት ቖልዑ መዓልቦ ክረክብ ምግባር	2009 – 2019
ፖሊሲታት መንግስቲ	ንኣጠቓላሊ ሃገራዊ ፖሊሲ ቖልዑ ንምትግባር ዘኽእል ምንቅስቓሳት ምትግባሩ ምርግጋጽ	2009 – 2019
	ትሕቲ 18 ዓመት ቖልዑት ኣካል ሃገራዊ ኣገልግሎት ኣብ ዝኾነ ወታሃደራዊ ኣገልግሎት ወይ ኣብ ሓደገኛ ሸቕሊ ከምዘይምደቡ ምርግጋጽ	2009 – 2019
ማሕበራዊ ፕሮግራማት	ኣብ ናይ 2018 ልምዓታዊ መደብ ጽላት ትምህርቲ ተጠቒሱ ከምዘሎ፣ ተወሰኽቲ ኣብያተ ትምህርቲ ብምህናጽን ፊናንስያውን ሃይማኖታውን ማሕለኻታት ሱታፌ ቖልዑ ኣብ መኣዲ ትምህርቲ ብምእላይ ቀረብ ትምህርቲ ቖልዑ ምርግጋጽ	2010 – 2019
	ኣብ ደረጃን ዓይነትን ሸቕሊ ቖልዑ ዝወጹ ንፖሊሲታትን ፕሮግራማትን ዝሕግዝ ሓበረታ ወይ ሰነድ ምእካብን ምሕታምን	2009 – 2019
	ምቛም ሸቕለት ቖልዑ ክኣሊ ዝኽእሉ መደባት ፡ ኣብ ሕርሻ፣ ዘቤታዊ ዕዮን ናይ ግዳም ጽርግያ ዕዮን ክኸውን እንከሎ፣ ኣብቲ ኣዝዩ ዝኸፍአ ሸቕለት ቖልዑ ከምዝኾነ ዝግለጸሉ ንግዳዊ ጾታዊ ምዝመዛ ቖልዑ ብፍላይ ዘተኮረ መደባት ምትእትታው	2009 – 2019